

Ivan Kríž

Křížová cesta

Ivan Kríž

Křížova cesta

Zdá sa mi, že Ivan nikdy nemôže byť unavený mladosťou. Nedá sa, nejde to, pretože sa dokáže usmievať. A neraz sám nad sebou. Tým je presiaknutá táto živá, pútavá a zatiaľ ojedinelá kronika príbehov o stretnutiach a udalostiach všedných i bizarných, písaných so šarmom, vtipom, svojsky a neopakovateľne. Je fajn, že Ivan odomkol svoju 13. komnatu spomienok a priblížil čitateľovi aj druhú stránku práce novinára. Že to nie je iba boj s časom a snaha nakrmiť spravodajský kolos, ale aj naoko obyčajné, každodenné dobrodružstvá. A vtipne zaznamenané. To dokáže iba bystrý pozorovateľ.

Michal Tvarožek

*Ďakujeme Tlačovej agentúre
Slovenskej republiky
za pomoc a podporu pri vydaní tejto knihy.*

Copyright © Ivan Kríž 2017
Slovak edition © D.Orys 2018
Graphic design © Anna Golianová 2017

ISBN 978-80-89929-04-7 (pdf)
ISBN 978-80-89929-05-4 (epub)
ISBN 978-80-89929-06-1 (mobi)

*N*edávno ma moji rodinní príslušníci, novinári, blízki známi a susedia presvedčili, že moje spomienky na to, čo som zažil počas 25 rokov pôsobenia v Tlačovej agentúre Slovenskej republiky (TASR) ako novinár, treba dať na papier. A to preto, aby ľudia vedeli, ako to funguje v povolání, ktoré má pomenovanie novinár. Ale nie novinár bulvárneho charakteru, nie novinár, ktorého môžete dennodenne vidieť na televíznej obrazovke alebo ho nájdete podpísaného pod článkom v denníku, ale ako redaktor agentúry, ktorý väčšinou zažije všetky typy správ. Od tých pozitívnych cez katastrofické, tragické, politické, športové, ekonomické a zahraničné až po úsmevné a humorné. Za tých 25 rokov v TASR som po takmer celom svete zažil kadečo. Nielen ja, ale aj všetci moji kolegovia, redaktori, editori, dispečerky, z ktorých každý jeden má svojimi vlastnými správami - preberanými od ostatných médií a označenými len skratkou - svoj podiel na celkovom výsledku. Nás však verejnosť nevidí. Preto som sa rozhodol venovať túto knihu ľuďom, ktorí svoj život zasvätili novinárčine, ktorí sa jej venovali s úctou k tomuto remeslu a boli celý život korektní, slušní, objektívni, poctiví a nepredajní. Túto knihu venujem tým novinárom, ktorých som poznal a poznám, ale aj tým, s ktorými som nemal tú česť sa stretnúť. Tým, ktorí poctivo makajú a budú makat', a nakoniec aj tisíckam novinárov, čo si zničili pri výkone svojho povolania zdravie alebo zomreli. Sme údajne siedma veľmoc, lebo ovplyvňujeme mienku miliónov ľudí na celom svete. Ja vás však touto knihou ovplyvňovať nechcem, len dúfam, že sa pri nej hádam aj občas zabavíte a pochopíte, že aj my novinári si ten svoj novinársky chlebič musíme riadne odrobiť.

A prečo som svoju knihu nazval Krížova cesta? Pretože sa volám Kríž a preto, že som si toho počas svojej novinárskej cesty už dosť prešiel.

Ďakujem najmä svojej manželke Tášenke za to, že ma s podporou ďalších ľudí - napríklad našich susedov, známych a kamarátov z novinárskej brandže - naštartovala, aby som sa do tejto knihy pustil.

Ivan Kríž

*S láskou venujem
mojej manželke Tášenke,
ktorá bola mojou pravou rukou
pri písaní týchto príbehov.*

MÔJ HNEDÝ PRST a môj bratislavský, ale aj viedenský kakajúci holub a predseda parlamentu

U horková sezóna sa už skončila a pracovné nasadenie stúpa, rovnako tak aj intenzita zahraničných služobných ciest. Vtedajší slovenský prezident Gašpík sa chystá na stretnutie prezidentov krajín Vyšehradskej štvorky, ktoré sa má uskutočniť v poľskom horskom stredisku Wisla v Beskydách.

Nič dramatické, nič nezvládnuteľné, čiže napíšem zopár správ a idem naspäť na rodnú hruď. Prebieha to presne podľa môjho skromného odhadu. Gašpík si potrasie rukou so svojimi náprotivkami od susedov, ja som dal dokopy štyri správy von na mediálny okruh a končím. Zatváram svoje písadlo alias notebook a zrazu cvak... Do tohto vtedy ešte pomerne nemotorného technického vynálezu si privriem prst na pravej ruke. Ale OK, žiadna krv, a cesta domov v ruskom deblokačnom lietadle bola v poriadku. Teším sa, že mám tentoraz bez komplikácií zarobené.

O týždeň začínam cítiť v prste pulzovanie, asi sa tam dostala nejaká špinka. Voľným okom však žiadne fyzikálne zmeny. Prst, nešťastník jeden, sa tváril, že sa nič nedeje. Ale ako to býva aj u ľudí, bola to pretváрка. Po ďalších dvoch dňoch sa prst začal zväčšovať. Nemám aj tak klaviristické alebo zlodejské prsty, no znepokojilo ma, že jeho vzhľad začal pripomínať nanuk značky Magnum.

Tak sa vyberiem do jednej bratislavskej nemocnice. V prijímacej chirurgickej ambulancii ma srdečne privítal zarastený chlapík; myslím, že dnes takýchto nazývajú hipstermi. Predstaví sa a podľa pracovného zaradenia a rebrička mám šťastie: je to šéf chirurgie, uznávaný odborník MUDr. Špak. Pozrie sa na prst, pomyká hlavou, ale nie mne do rytmu, a vyhlási, že treba ísť urgentne na röntgen. Tam si striedavo vystojím zopár desiatok minút. Tento zákrok neboli – zatiaľ. Vraciam sa k Špakovi, pozerá na čiernu snímku s mojím Magnumom a konštatuje: „Ešte deň a máte po prste.“ Výborne, stihol som to.

To, čo nasleduje, má rýchly priebeh, no už nie taký bezbolestný. Najskôr dostávam

prvé tri injekcie do môjho Magnumu a kričím od bolesti. Moja manželka Tášenka je odvážnejšia, tá sa tam totiž votrela s tým, že bez nej to so mnou nezvládnem. Prichádza prvý rez a Špak zdôrazňuje, že ďalší umŕtvovací prostriedok je už len hasák. Ukazuje, že to berie vážne. Hasák sa nachádza na skrini v ordinácii neďaleko uskutočňovaného zákroku. Na otázku, na čo je ten hasák dobrý, doktor Špak lakonicky zahlásil: „Ak anestézia nezaberie, je to posledný možný umŕtvovací prostriedok.“

Ja som vtedy na to nevidel, ale statočná Tášenka videla na vlastné oči, ako sa mi z reznej rany odhalila čistá kosť. Keď sa jej chirurg Špak spýtal, či to nepovažuje za dôvod na omdlenie, vyhlásila: „Toto ešte zvládnem.“ Lokálna operácia sa skončila, prst mi zafačovali. Pokiaľ som ho doteraz nazýval len Magnum, tak s tým ňáčom už vyzerá ako policajný obušok...

Každý druhý deň ma čakajú na chirurgii preväzy a do toho štandardná agentúrna robota. Prichádza avízovka na ďalšiu zahraničnú cestu - vtedajší šéf TASR Veľký Hnedo sa pýta, či to s tým prstom dám. „Áno, aj tak nemám strojopisový prstoklad,“ znie moja pravdivá odpoveď. Tentoraz sa neletí, je to len Viedeň, čiže si stíhame ešte s polovičkou Tášenkou dať obed v starej dobrej komunistickej vývarovni U mäsiarov. Objednáme si varený údený jazyk s horčicou.

Je prirodzené, že keď máte namiesto jedného prsta obvazový obušok a pod obvazom sa nachádza Betadine, tak to trochu presakuje a farbí na hnedo. Ale to, že si to celé omylom strčím ešte do horčice, zdramatizuje moju služobnú cestu. Idem si zakvackaný obušok umyť na záchod a efekt je takmer hollywoodsky - celé to zhnedne a vyzerá tak, akoby som to používal namiesto toaletného papiera. Už dosť rozladený vychádzam z vývarovne, a vtom príde šupa z neba. Jeden bratislavský holubí doručovateľ správ ma trafil rovno na plece môjho čierneho saka. Tak už som vybavený a môžem spokojne ísť do Viedne. Hurá!

Do rakúskej metropoly prichádzame klasicky TASR autom, a tam sa stretáva vtedajší predseda Národnej rady Slovenskej republiky Hruško s predsedom rakúskeho parlamentu Kholom. Hruško si prevzal druhé najvyššie štátne vyznamenanie Rakúska a zároveň najvyššie vyznamenanie, aké môže byť udelené cudziemu štátnemu príslušníkovi. Vychádzam z tejto inštitúcie na jednu zdravotnú cigaretku. A vtom ďalší pozdrav z neba. Nevie, či to bol ten istý poštový holubí doručovateľ, ktorý mi poslal odkaz už v Bratislave a „dobehol“ rýchlym letom naše auto, alebo to bol jeho operený kolega z Viedne. Faktom však je, že ma okakal ďalší holub. Povedal som si: „Dnes ma už nič nemôže rozčúliť!“

Epilóg

Pracovná akcia sa už končí a ideme sa lúčiť. V obleku, celom okakanom od holubov, podávam svoj zhnednutý prstový obušok šéfovi slovenského parlamentu Hruškovi. Ten sa s nepredstieraným záujmom bez okolkov opýta: „Ivan, vy ste úchyl???” Moja odpoveď: „Asi áno.“ Ale nakoniec som v stručnosti vyrozprával svoj dnešný neuveriteľný príbeh. Šéf slovenských kresťanov sa smeje a potom zahlási: „Božínku, toto nemôže byť náhoda. Bežte si okamžite hneď teraz podať lotto!“ Počúvol som ho, mažem do najbližšieho tipovacieho stánku v metre pod viedenskou Starou radnicou a podám tiket. Večer po návrate s nádejou pozeráme výsledky rakúskeho žrebovania. U rakúskych susedov sa žrebuje len 5 čísiel. Myslel som si, že to mám v suchu, no z piatich čísiel som nechytal ani jedno. Všetkých 5 čísiel na tikete som mal od tých vyžrebovaných o jedno miesto vedľa! Vtedy mi došlo, čo znamenal počet zásahov od holubích poslov z neba – dva. Mal som podať dva tikety. Jeden so svojimi číslami a jeden s číslami posunutými o jedno miesto.

ZRAZIL JOŽA RÁŽA - a aj keď to nechcel, hľadali sme ho: a nakoniec i našli

Nastal koniec júna 1999. Do agentúry nám od bratislavských policajtov prišla správa, že nejaký nemecký vodič autom zrazil Jožka Ráža zo skupiny Elán. Ten vtedy išiel na motorke po nábřeží Dunaja.

Ako prvú správu vydávame: „Jožo Ráž ťažko zranený pri dopravnej nehode. V nedeľu 20. júna asi o 22.00 hod. došlo v Bratislave na Vajanského nábřeží k vážnej dopravnej nehode, pri ktorej bol ťažko zranený spevák populárnej hudby Jožo Ráž. Potvrdili to lekári ružinovskej nemocnice, kam zraneného previezli na vyšetrenie. O jednej hodine po polnoci Ráža previezli na neurochirurgiu do nemocnice na Kramároch. Stav umelca bol v čase prevozu kritický. Podľa informácií Ministerstva vnútra SR Ráž havaroval na motorke Yamaha, ktorej na električkovom priecestí nedal prednosť 36-ročný občan Nemeckej spolkovej republiky riadiaci automobil značky Opel Astra combi, jazdiaci v ľavom jazdnom pruhu. Pri zrážke utrpel populárny slovenský spevák ťažké zranenia - vpáčeninu čelovej kosti s tržnou ranou a výhrezom mozgovej drte, zlomeninu nosa, pravého predkolenia a ľavého zápästia. U nemeckého vodiča polícia požitie alkoholu nezistila.“

Následné dni sa venujeme Jožovmu zdravotnému stavu. Nezabúdame však ani na občana Nemeckej spolkovej republiky. Vydávame správu: „Nemecký občan, 36-ročný Hans-Jörg F. z Lorrachu, ktorý zapríčinil v nedeľu večer dopravnú nehodu, pri ktorej utrpel vážne zranenia líder skupiny Elán Jožo Ráž, sa dnes ráno odhlásil z pobytu v bratislavskom boteli Grácia. TASR to potvrdili v uvedenom boteli s tým, že nemecký vodič mal rezervovanú izbu na ďalšie neuvedené obdobie. Hans-Jörg F. sa mal v pondelok dostaviť na OÚV Bratislava III na výsluch. Pritom sa dalo predpokladať, že voči nemu bude vznesené obvinenie z trestného činu ublíženia na zdraví podľa paragrafu 224, ods. 1, 2 Trestného zákona. Ako však TASR potvrdil hovorca Prezídia Policajného zboru Jaroslav Sahul, obvinený sa na výsluch nedostavil. Podľa nemenova-

ného zdroja nemecký občan údajne na Slovensku pracoval, respektíve vyvíjal určité obchodné aktivity.“

Keďže Nemca Hansa-Jörga F. naše orgány činné v trestnom konaní prepustili, ten, prirodzene, „ľahal čiaru“ do svojej domoviny, čiže do Nemecka. Pár vtedajších bulvárnych novinárov sa ho snažilo vypátrať – nešlo to. Preto pátram a kontaktujem nemecké orgány. Tie mi oficiálne oznamujú: „Nemecko, tak ako aj Slovensko a ostatné krajiny, nevydáva svojich štátnych občanov na trestné stíhanie do druhej krajiny. Znamená to, že ani pána Hansa-Jörga F., ktorý zapríčinil nehodu so slovenským spevákom Jozefom Rážom, nemecké úrady na Slovensko nevydajú.“

Nedalo mi to však. Bulvární novinári sa ho márne snažili vypátrať. Mali totiž nesprávne miesto jeho bydliska. Nebol to Lorrach, ale bádensko-württemberský Lörrach. „Chybička se vloudila“ do slovenskej policajnej zápisnice. Čo s tým. Našťastie, kedysi existovali medzinárodné telefonické informácie. Doslova na mňa vypluli deväť priezvisk ľudí na F., žijúcich v Lörrachu tak ako i náš hľadaný. Skúšam. Tretí pokus je úspešný. Telefón mi zdvihnú jeho rodičia a poskytnú mi jeho mobilné číslo.

„Haló, volám z Tlačovej agentúry Slovenskej republiky. Môžete mi sice hneď zložiť, ja však nerobím pre bulvár, ale pre transparentné, štátne médium. Osoba, ktorú ste vážne zrazili, je pre nás niekto taký ako pre Čechov a aj pre vás Nemcov Kája Gott. Dajte mi pár slov. Vopred ďakujem,“ asi takto som vyrazil do útoku.

V telefóne Hansa-Jörga F. bolo dlhú minútu ticho. Potom mi povedal, citujem z časti mojej vtedajšej tlačovej správy: „Ešte raz chcem zdôrazniť, že mi je to všetko ľúto. O tom, že sa stav pána Ráža stabilizoval, som informovaný, no chcem ešte povedať, že súcitím s jeho rodinnými príslušníkmi,“ povedal nešťastný človek.

Ďalej uviedol, že je ochotný k tejto havárii vypovedať v Nemecku, je ochotný postaviť sa pred nemecké orgány činné v trestnom konaní a podrobiť sa rozsudku. Ale dodal: „Nie som však ochotný pricestovať alebo vypovedať na Slovensku: bojím sa o svoju bezpečnosť, o svoj život. Bojím sa o seba. Mám na to aj reálny dôvod – asi dve hodiny po tragickej nehode ma traja mladíci na motorkách volali do blízkej tmavej uličky, aby som im vysvetlil, čo som spravil.“

Či to bola pravda, na tom už nezáleží. V každom prípade po dlhých ťažkohlavých rokoch v septembri roku 2000, čiže rok aj štvrt po nehode, vydávame správu: „Nemecký vodič Hans-Jörg Falk, vinník nehody so slovenským spevákom Jozefom Rážom, v týchto dňoch akceptoval pokutu vo výške 4 500 mariek, ktorú mu koncom augusta udelil príslušný Správny súd v bádensko-württemberskom Lörrachu. Pokuta mu bola

udelená za trestný čin neúmyselného ublíženia na zdraví a keďže ju Falk akceptoval, vstúpila do platnosti a v Nemecku sa už neuskutoční žiadne súdne pojednávanie s jeho osobou vo veci dopravnej nehody, ktorej bol vinníkom v Bratislave.“

Takto sa niekedy končí tá – nielen naša – spravodlivosť. Po čase som sa dozvedel, ale neviem, či je to pravda, že Jožovi Rážovi údajne poslal do nemocnice kvety a že sa mu aj ospravedlnil.

Za to, že som vypátral v jednej zo šesnástich nemeckých spolkových krajín účastníka nehody so slovenskou speváckou legendou, mi dal v poradí môj už tretí generálny riaditeľ Ivan Veľký odmenu celých 4 000 Sk. Ten môj rozhovor s Hansom-Jörgom bol vo všetkých médiách. Takzvaný dľaňák v spomínanej výške 4 000 slovenských korún som solidárne minul s kolegami v našom bufete.

Epilóg

Motorkárovi a super muzikantovi Jožkovi: „Nech teba aj nás voda ďalej drží nad vodou. Pokiaľ ma wikipedia neklame, tak to bola posledná skladba, ktorú si nahral pred nehodou, ktorú si, našťastie, prežil.“

O DINOSAUROVI NEMECKEJ POLITIKY, večnom kancelárovi Helmutovi Kohlovi, a slovenských syroch

Počas písania tejto knihy ma zasiahla informácia, ktorá sa priamo dotýkala jednej z tém, o ktorej som mal v pláne písať. Dňa 16. júna 2017 médiami preblesklo, že bývalý dlhoročný nemecký kancelár Helmut Kohl už nie je medzi živými. Zomrel ráno doma v Ludwigshafene vo veku 87 rokov.

Človek si môže povedať, prečo písať práve o ňom. Ľudia, osobnosti a politici, na ktorých spomínam, boli buď priamo spojení so slovenskou politikou, spáti s udalosťami z histórie, alebo mali všeobecný osobnostný vplyv a ja som mal príležitosť sa s nimi stretnúť. Pracoval som v Medzinárodnej redakcii, teraz pracujem v Domácej redakcii a venujem sa kriminalite, justícii a polícii, ale bol som aj korešpondentom v nemeckom Bonne. A práve s tým súvisia aj spomienky na Helmuta Kohla, dinosaura nemeckej politiky, médiami označovaného ako „večný spolkový kancelár“.

Bol apríl 1997, keď ma TASR vyslala do Bonnu, vtedajšieho vládneho centra a politického života Nemecka. Mal som tam nadchádzajúce dva roky zastávať post osobitného spravodajcu. Našu pobočku som takpovediac znovuotváral po približne dvojročnom období, keď na ňu neboli financie. V porovnaní s prácou v TASR na Slovensku pracovať ako korešpondent v cudzej krajine je aj napriek jazykovej vybavenosti veľký rozdiel. Nevenujete sa len politike či kriminalite, ale aj výčinom počasia, bulváru, haváriám, tragédiám a všetkému, čo život prinesie. Politika je však jednou z top tém. Počas pôsobenia v Bonne som napísal viac ako 2 000 správ a viac ako v 520 z nich som spomínal Helmuta Kohla.

Takže niečo o Helmutovi Kohlovi. Do dejín politiky sa zapísal ako architekt zjednotenia Nemecka. Post nemeckého spolkového kancelára zastával v čase historických spoločenských zmien v strednej a východnej Európe, s ktorými súvisel aj pád Berlínskeho múra a napokon zjednotenie dvoch po desaťročia jestvujúcich nemeckých štátov, Spolkovej republiky Nemecko (SRN) a Nemeckej demokratickej republiky (NDR), v roku 1990. Jeho 16-ročné obdobie vo funkcii spolkového kan-

celára (1982 - 1998) sa rovnomerne rozdelilo - osem rokov bol kancelárom SRN a takisto osem rokov pôsobil v kresle kancelára zjednoteného Nemecka. Po parlamentných voľbách z 27. septembra 1998 ho 27. októbra 1998 na jeho poste oficiálne vystriedal predstaviteľ víťaznej SPD Gerhard Schröder. Bývalý nemecký spolkový kancelár Helmut Kohl, ktorý patril medzi najrešpektovanejších nemeckých politikov 20. storočia, bol nositeľom a laureátom viacerých domácich i medzinárodných vyznamenaní a ocenení.

Ako som spomínal, počas môjho pôsobenia v Bonne som sa venoval najmä politike. V rámci svojej práce som mal možnosť sa niekoľkokrát osobne stretnúť aj s Helmutom Kohlom. Väčšinou to bolo počas návštev oficiálnych delegácií slovenských politických predstaviteľov v Nemecku.

No v súvislosti s Helmutom Kohlom sa dalo písať aj o inej než politickej téme. Pamätám si, ako som vydával jednu zo svojich prvých správ z Bonnu, bola späť práve s týmto pánom kancelárom. Správa bola o jeho synovi: „Peter Kohl, 32-ročný syn spolkového kancelára Helmuta Kohla, sa má podľa informácií tureckých médií oženiť s Turkyňou. Napriek tomu, že tieto správy Úrad spolkového kancelára rázne dementoval, denníky Aksam, Hürriyet a Milliyet píše, že Kohl mladší, jedno z dvoch detí kancelára, si má zobrať za ženu 29-ročnú Elif Sözenovú. Nastávajúci manželia sa podľa týchto zdrojov zoznámili na štúdiách v USA pred ôsmimi rokmi. Sözenová je dcérou tureckého obchodníka a údajne ovláda šesť cudzích jazykov. Svadba syna najdlhšie vládnuceho povojnového kancelára s Turkyňou by určite vyvolala všeobecné prekvapenie. V Nemecku žije približne dva milióny Turkov a je to najväčšia menšina na tomto území.“

Táto správa sa stretla s veľkým mediálnym ohlasom, keďže takéto paradoxy sa stávajú nielen v rodinách bežných ľudí. O niekoľko dní neskôr ju Nemci už nedementovali, naopak, potvrdili ju.

Helmut Kohl bol politikom, ktorého zaujímalo dianie nielen vo vlastnej krajine, ale aj za hranicami Nemecka. Raz sa mi podarilo zistiť informáciu, ktorá to potvrdzovala a, samozrejme, napísať o tom aj správu: „Spolkový kancelár Helmut Kohl sa pravidelne zaujíma o priebeh a výsledky parlamentných volieb v susedných a ostatných európskych krajinách. Napriek tomu, že sa v rovnakom čase konajú parlamentné voľby v Nemecku, je pravidelne informovaný aj o parlamentných voľbách na Slovensku, ktoré mu monitorujú. Uviedli to dnes pre TASR na tlačovom a informačnom úrade spolkovvej vlády v Bonne. Kancelár Kohl hneď, ako bude in-

formovaný o výsledkoch slovenských parlamentných volieb, oboznámi s nimi aj ostatných členov spolkového vládneho kabinetu. Ako tlačový a informačný úrad bonnského kabinetu pre TASR potvrdil, podobnú výnimočnú situáciu, že by sa voľby v Nemecku uskutočnili počas jedného víkendu s voľbami v inej európskej krajine, ako teraz v súvislosti so Slovenskom, si nepamätajú. Overiť tento fakt by dokázalo len práčne skúmanie archivárov.“

Nebolo totiž žiadnym tajomstvom, prečo kancelár Kohl s veľkým záujmom sledoval vtedajšie dianie na Slovensku. Osobne si nepamätám obdobný prípad ako ten, čo nastal v súvislosti s ním a našim vtedajším premiérom Veľkým Vladom. Expremiér SR sa roky dožadoval oficiálneho stretnutia so spolkovým premiérom Nemecka. V júni 1997 som o tom napísal správu, prebratú z nemeckej DPA, ktorá si to dovoľila okomentovať: „Môžem vám neoficiálne potvrdiť, že stretnutie spolkového kancelára Helmuta Kohla so slovenským premiérom Vladimírom Mečiarom sa do konca tohto roka určite neuskutoční.“ Nemecká agentúra DPA ďalej pripomenula, že Mečiarova vláda sa usiluje o prijatie u kancelára Kohla už niekoľko rokov. Avšak Kohl doteraz nebol ochotný prijať kontroverzného lídra zo Slovenska. Ako agentúru DPA informovali nemenované bonnské zdroje, je veľmi nepravdepodobné, že Mečiara pozvú do hlavného mesta Nemecka ešte v tomto roku.

A tak sa aj stalo. Nakoniec Kohl Veľkého Vlada nikdy oficiálne neprijal. Dôvodom tohto postoja veľkého kancelára bol spôsob privatizácie národného majetku, ktorý Mečiarova vláda realizovala.

Krátko po vydaní správy o pochybnostiach, že by sa Veľkému Vladovi podarilo stretnúť s nemeckým kancelárom, som natrafil a napísal inú pikošku: „S veľkým úspechom sa stretla prezentácia slovenských potravinárskych výrobkov na tradičnom podujatí Spolkového zväzu nemeckého veľkoobchodu a zahraničného obchodu (BGA) Sommerfest 1997, ktoré sa uskutočnilo v týchto dňoch. Na slovenskom víne a syroch si so záujmom pochutnala aj manželka spolkového kancelára Helmuta Kohla Hannelore Kohlová.“ Väčší úspech a uznanie aspoň v rodine veľkého kancelára v tom čase malé Slovensko asi ani nemohlo čakať.

Epilóg

Helmut Kohl bol politický gigant, a to nielen pre samotné Nemecko. Bol najdlhšie vládnucim politikom na poste nemeckého kancelára po druhej svetovej vojne. Celkovým

rekordérom v dejinách Nemecka na tomto poste je a pravdepodobne navždy zostane Otto von Bismarck, ktorý sa v roku 1871 stal prvým kancelárom Nemeckej ríše a na poste zotrval až do roku 1890. Osobne predpokladám, že dobehnúť Helmuta Kohla má šancu už len súčasná kancelárka, „železná lady“ Angela Merkelová. Mimochodom, tú si ako svoju nástupkyňu vybral sám Helmut Kohl.

CHARIZMATICKÝ SVÄTÝ OTEC a ako ma okradla una banda di nomadi

Je takmer koniec apríla a sekretárka mojich šéfov z agentúry mi volá, že mám prísť na pohovor k svojim bossom. „Kurník, nič som nespravil, tak o čo im ide?“ preletelo mi hlavou.

Prichádzam k šefovi TASR Veľkému Dušanovi a k šéfredaktorovi. Uvítalo ma z ich strany strohé rozhodnutie – ideš na tri dni do Rima, Vatikánu a Bologne. Predseda vlády Veľký Vlodo sa stretne s pápežom Jánom Pavlom II. a s talianskym premiérom. Má to však háčik – vo vládnom špeciáli pre novinárov už nie je miesto. Pôjdeš spoločne s rozhlasovým spravodajcom Mišom Tvarožkom a našim šoférom Šaním našou úžasnou Tatrou 613,“ rozhodol riaditeľ Dušan.

Rýchlo sa doma pobalím a znovu idem do TASR do bufetu, kde nikdy nebol problém objednať si destiláty a dať si zdravotnú cigaretku. Super novinár Slovenského rozhlasu Miško ma tam už čaká. „No vieš... čaká nás približne 14-hodinová cesta do Svätého mesta, tak si dajme čosi,“ dodáva táto v súčasnosti legenda rozhlasovej žurnalistiky. Ponuku neodmietnem a po chvíľke nasadáme do bývalej komunistickej limuzíny a razíme si cestu za Jánom Pavlom II.

Skutočne až o 14 hodín prichádzame na rímske vojenské letisko Ciampino. Tam nás už čaká náš vládny špeciál a množstvo lancii talianskych ochrankárov. Šéf talianskych bodyguardov, ktorý mal pupok, akoby každý deň zjedol aspoň tonu špagiet, sa s úžasom pozerá na našu taturu. „To čo je za raketu???“ pýta sa a okamžite nás rázne zaradí až na koniec ochrankárskej a policajnej kolóny. Tohto bossa sme začali prezývať komisár Cattani.

K našej Tatre 613 len toľko – keď sme boli na návšteve Sixtínskej kaplnky vo Vatikáne, poprosili talianski ochrankári nášho šoféra Šaniho, aby im otvoril motor. Neverili vlastným očiam, že tam, kde mal byť motor, bol kufor. „Na čo to jazdí?“ pýta sa Cattani. Moja pohotová odpoveď znela: „Na dobré komunistické slovo.“ Pokývali len nedôverčivo hlavami.

Sme druhý deň v Ríme a ideme do letného sídla pápežov Castel Gandolfo. Protokolisti nás cvičia, ako sa máme, keď sa stretneme so Svätým Otcom, správať a ako mu pobožkať prsteň Kristov. Stojím ako puk v prijímacej miestnosti, keď zo svojej komnaty vychádza Svätý Otec. Nohy sa mi roztrasú, vychádza zhrbený v nejakých akoby papučkách. Na metre z neho sála charisma. „Máte rodinu a deti?“ pýta sa ma takmer plynulou slovenčinou. „Áno,“ znie moja jednoduchá odpoveď. Do rúk dostávam pátričky a na druhý deň od vatikánskych fotografov aj fotografie mňa s pápežom. Bol to najemotívnejší z mojich novinárskych zážitkov. A nie kvôli fotografiám a pátričkám.

Naša trojdňová návšteva Ríma a Bologne s Veľkým Vladom, kde sme na miestnej univerzite odhalili bustu Alexandra Dubčeka, mala však ešte dve pokračovania.

V rámci voľnejšieho času sa v Ríme prechádzame po aleji v blízkosti legendárneho Kolosea. Ja sa suchcem úplne posledný. Odrazu sa ku mne vyrúti počerná pani s perinkou a začne pýtať „money“ pre svoje bábätko, ktoré v nej drží. Inštinktívne si siahnem do saka a v tom momente sa okolo mňa zhrkne huf detí. Zrazu však zmiznú. Šéf našich ochrankárov na mňa z diaľky kričí: „Ivane, máš všetko?“ Ja, že samozrejme, hej. Siahnem do zapnutého saka a v ňom som mal namiesto pasu, služobnej zálohy a diét veľké zero.

Keďže sme vládna delegácia, tak z konzulárneho oddelenia nášho veľvyslanectva dostávam náhradný cestovný doklad a vedú ma k miestnemu šéfovi karabinierov, aby sme spisali zápis o krádeži. „Kto to bol?“ pýta sa. „Neviem, takí tmavší,“ znie moja strohá odpoveď. „Po prvé – to v perinke nebolo dieťa, ale bábika, a okradla vás una banda di nomadi. A mimochodom, dnes v Ríme okradli ďalších pár stoviek turistov. Vy ste navyše blondiak v obleku, takže ste boli atraktívna obeť. Keď ste si siahli na miesto, kde ste mali doklady a peniaze, nevedomky ste im ukázali, kde ich máte. Potom vás mladí nomádi ťahali z každej strany za sako, aby odpútali vašu pozornosť, a jeden z nich bol ten čarodejník, ktorý vás »vyvačkoval«,“ zaklincoval dôstojník karabinierov.

Aspoň dobre, že ma na cestu naspäť do Bratislavy napokon prichýlili do vládneho špeciálu Jak-40 a netrmácal som sa tatrou s kufrom vpredu a motorom vzadu. Keďže ma una banda di nomadi okradla aj o diéty, nemal som za čo kúpiť svojim synom ani talianske cukríky či iné maškrtky. Zato som však mal pápežove pátričky.

Epilóg

Moja nebohá babička rozšírila medzi svojimi dôchodcovskými susedkami, že som bol s pápežom a mám od neho posvätené pátričky. Mal som ich tomuto klubu dôchodcov ukázať. Babka bývala v Mexiku - čo je starý názov bratislavskej Trnávky. Uvítací výbor babičiek ma čakal na miestnych lavičkách ako nejakú atrakciu. Pomaly chceli urobiť dražbu a aukciu mojich pátričiek. Odolal som však všetkým ponukám.

Stretnutie so Svätým Otcom má svoj záver: fotografie s ním visia u nás doma na dôstojnom a čestnom mieste aj s pátričkami. Babkám som ich isto nepredal. Ani by som tak nikdy neurobil. A ďakujem vám, Ján Pavol II. Stretnutie s vami trvalo len pár minút, ale pre mňa bolo zážitkom na celý život.